

BALNINKŲ STIKLO MUZIEJAUS EKSPONATŲ KATALOGAS

Kazys Strazdas, Javita Emilija Strazdienė

BALNINKŲ STIKLO MUZIEJAUS EKSPONATŲ KATALOGAS

Kaunas, 2015

Recenzavo Zenonas Valančius
Redaktorė Viktorija Kazlienė

© K. Strazdas, J. E. Strazdienė, 2015

TURINYS

Pratarmė	8
Santrumpos	10
1. Stiklo muziejaus ekspozicijai	11
1.1 pav. Metalinis pūtimo vamzdelis su užmauta medine rankena	11
1.2 pav. Medinė stiklo gaminiams pūsti forma	11
1.3 pav. Rankinio pūtimo pūtinys	11
1.4 pav. Bespalvio arba beveik bespalvio stiklo buteliai	12
1.5 pav. Rudos arba žalios spalvos stiklo buteliai	12
1.6 pav. Dviejų litrų talpos sifonas	13
1.7 pav. Stiklainiai	13
1.8 pav. Langų bei vitrininio stiklo stovė įstatytas švieslakštis	13
1.9 pav. Vienkameriniai stiklo blokai	13
1.10 pav. Apsauginis neperšaukiamas stiklas	14
1.11 pav. Grindų bei sienų apdailos plytelės	14
1.12 pav. Stiklo paketų maketas	14
1.13 pav. 61 cm įstrižainės bespalvis kinesiografas	15
1.14 pav. Izoliatoriai	15
1.15 pav. Žibalinis žibintas	15
1.16 pav. Žibalinės lempos bei žibalinio žibinto stiklų ruošiniai ir lempos stiklas	16
1.17 pav. Žibalinės lempos rovinės pusfabrikatis ir rovinė	16

1.18 pav.	Žibalinė lempa	16
1.19 pav.	Musgaudis	17
1.20 pav.	Elektrinė	17
	stalinė	17
1.21 pav.	Kampuota	17
	rašalinė	17
1.22 pav.	Bokalas	17
1.23 pav.	Peleninė	18
1.24 pav.	Veidrodis	18
1.25 pav.	Peleninė	18
1.26 pav.	Peleninė	18
1.27 pav.	Trys	19
	stiklinės	19
1.28 pav.	Stiklinės	19
1.29 pav.	Ašotis	19
1.30 pav.	Baudos	20
	taurė	20
1.31 pav.	Ašotis	20
1.32 pav.	Didžioji žvakidė	20
1.33 pav.	Sudėtinė žvakidė	20
1.34 pav.	Mažoji	21
	žvakidė	21
1.35 pav.	Stiklinaitė storu dugnu	21
1.36 pav.	Stiklinė	22
1.37 pav.	Į viršų	22
	siaurėjančios formos	22
1.38 pav.	Stikliukai	22
1.39 pav.	Stiklinė	22
1.40 pav.	Pakabinami	23
	šviestuvo	23
1.41 pav.	Cilindrinės ir rutulio formos	23
	gėlėms vazos	23

1.42 pav. Lėkštėje	šviestuvo	gaubtas	23
1.43 pav. Dekoratyvinis indas			23
1.44 pav. Vaza			24
1.45 pav. Raudono	stiklo	vaza	24
1.46 pav. Vaza			24
1.47 pav. Vaza			24
1.48 pav. Ragas			25
1.49 pav. Meškiukas	ir	velniukas	25
1.50 pav. Cilindrinės formos vaza	gėlėms išplėstu	graižu	25
1.51 pav. Bespalvio	stiklo	vazos	25
1.52 pav. Vazos			26
1.53 pav. Vaza ir vazelė			26
1.54 pav. Storasienė vaza vaisiams			26
1.55 pav. Storasienė vaza vaisiams			26
1.56 pav. Trys puošybinės vazos			27
1.57 pav. Vaza			27
1.58 pav. Lietuvos respublikos Prezidento Valdo Adamkaus			27
1.59 pav. Tulpių žiedai priklijuoti ant metalinių kotų			27
1.60 pav. Vaza			28
1.61 pav. Autoriniai stiklo dirbiniai			28
1.62 pav. Vaza			28
1.63 pav. Žuvys			28
1.64 pav. Storasienė		vaza	29
1.65 pav. Stiklo		objektas	29
1.66 pav. Vaza			29
1.67 pav. Vaza			29

1.68 pav. Vaza	30
1.69 pav. Ragas	30
1.70 pav. Tuščiaviduriai	rutuliai 30
1.71 pav. Butelio formos puošybinis kurtuotis	30
1.72 pav. Tuščiaviduris su koteliu ir nupjautu šonu obuolys	31
1.73 pav. Storasienė	vaza vaisiams 31
1.74 pav. Mėlyno stiklo vazos	31
1.75 pav. „Jautis“	31
1.76 pav. Vaza	ir dubuo 32
1.77 pav. Vaza	32
1.78 pav. Jubiliejinis	medalis 32
1.79 pav. Jubiliejinis	medalis 32
1.80 pav. Vaza	„Skorpionas“ 33
1.81 pav. Salotinė	33
1.82 pav. Kurtuotis butelis su kamščiu ir rankenėle	33
1.83 pav. Vaza ir vazelės	33
1.84 pav. „Galva“	34
1.85 pav. Priespaudai	34
1.86 pav. Vazos ir priespaudas	34
1.87 pav. Lėkštė	34
1.88 pav. Lėkštė	35
1.89 pav. Dekoratyvinė stiklo kompozicija „Medžioklės ženklai“	35
1.90 pav. Vaza	35

1.91 pav. Priespaudai	35
1.92 pav. Vaza	36
1.93 pav. Vaza	36
1.94 pav. Vaza	36
1.95 pav. Vaza	36
1.96 pav. Taurės	37
1.97 pav. Vaza vaisiams	37
1.98 pav. Vaza	37
1.99 pav. Vaza	37
1.100 pav. Vaza	38
1.101 pav. Vazos gėlės	38
1.102 pav. Vaza	38
1.103 pav. Vaza vaisiams	38
1.104 pav. Dekoratyviniai	indai
.....	39
1.105 pav. Lėkštė	39
.....	39
1.106 pav. Lėkštė	39
.....	39
1.107 pav. Puodo	formos vaza
.....	39
1.108 pav. Dekoratyvinė	plastika „Aukuras“
.....	40
1.109 pav. „Gaidelis“	40
1.110 pav. Vazelėje „Žydinti gėlė ir drugelis ant lazdelės galo“	40
1.111 pav. Stiklo „Slyva, obuolys ir kriaušė“	40
1.112 pav. „Šermukšnio	šaka“
.....	41
1.113 pav. „Gėlės ir kriaušė	vazoje“
.....	41
1.114 pav. „Žiemos gėlė“	41
1.115 pav. „Ežiukas“	42

1.116 pav., „Angeliukas“	42
1.117 pav., „Viščiukas“	42
1.118 pav., „Pelytė“	42
1.119 pav., „Gaidys“	43
1.120 pav., „Ryklys“	43
1.121 pav., „Katinas“	43
1.122 pav., „Voras“	43
1.123 pav., „Dvyniai“	44
1.124 pav., „Skorpionas“	44
1.125 pav., „Musė“	44
1.126 pav., „Drakonas“	44
1.127 pav., „Šuo“	45
1.128 pav., „Šuniukas“	45
1.129 pav., „Avytė“	45
1.130 pav., „Zuikis“	45
1.131 pav., „Pelytė“	46
1.132 pav., „Delfinas“	46
1.133 pav., „Ančiukas“	46
1.134 pav., „Varlytė“	46
1.135 pav., „Varlytė“	47
1.136 pav., „Senis šaltis“	47
1.137 pav., „Žuvys“	47
1.138 pav., „Senis šaltis“	47
1.139 pav., „Besmegenis“	48
1.140 pav., „Žuvytė“	48
1.141 pav., „Delfinai“	48
1.142 pav., „Tigriukas“	48
1.143 pav., „Paukštis“	49
1.144 pav., „Žuvėdra“	49

1.145 pav., „Šuo“	49
1.146 pav., „Vėplys“	49
1.147 pav., „Šernas“	50
1.148 pav., „Kalakutas“	50
1.149 pav., „Pelikanas“	50
1.150 pav., „Pantera“	50
1.151 pav., „Tupintis šuo „Spanielis“	51
1.152 pav., „Leopardas“	51
1.153 pav., „Mamutas“	51
1.154 pav., „Tupinti varlė“	51
1.155 pav., „Stovinti varlė“	52
1.156 pav., „Pele“	52
1.157 pav., „Pakabinama žuvis“	52
1.158 pav., „Gyvatė“	52
1.159 pav., „Kabančių gėlių dekoracija“	53
1.160 pav., „Varpeliai“	53
2. Stiklo muziejaus įkūrėjai	54
2.1. Kazys Strazdas	54
2.2. Javita Emilija Strazdienė	58

PRATARMĖ

Stiklas iš prigimties yra magiška medžiaga. Pradėjus gaminti stiklą jis taip stulbinančiai paveikė žmones, kad jie keletą amžių keitė stiklą į tokio pat svorio auksą. Dėl didelio šviesos lūžio rodiklio stiklas gali spindėti visomis vaivorykštės spalvomis. Skaidrūs ir blizgantys stiklo gaminiai atrodo lengvi ir erdvūs. Jie nedega, nepūva, tūkstančius metų išbuvę dirvožemyje nepraranda formos, ir nežymiai pakeičia išvaizdą. Stiklo daiktai ilgaamžiai, bet trapūs. Todėl laikas juos negailestingai naikina. Taip išnyko labai daug XVI–XX a. vidurio Lietuvos Didžiojoje kunigaikštystėje ir Lietuvos respublikoje gaminti stiklo gaminiai. Išlikęs nežymus mūsų dailininkų sukurtų ir Radvilų Nalibokų bei Urečės stiklo manufaktūrų gaminių kiekis neatspindi realios mūsų stiklo gamybos praeities. Dažniausiai žmogus laiku neįvertina savo laikmečio artefaktų. Tik netekę padedame vertinti anksčiau sukurtų gaminių grožį bei svarbą. Vertingais senaisiais stiklo gaminiais Lietuvoje pradėta domėtis ir kolekcionuoti tik XX a. viduryje, E. Tiškevičiui Vilniuje įkūrus senienų muziejų. Iki to laiko įdomesnius stiklo gaminius kolekcionavo pavieniai bajorai. Dailininkų sukurti stiklo gaminiai Lietuvoje pasklidę po įvairius muziejus, sudaro tik dalį jų rinkinių. Daugelis užsienio šalių gali didžiuotis specializuotais stiklo gaminių muziejais. Iš tokių galima paminėti Čekiją, JAV, Italiją (Venecija), Rusiją, Vokietiją, Latviją, ir t. t. Lietuvoje stiklo muziejaus kūrimo idėja pradėta gvildinti 1983 m. respublikinės mokslinės stiklininkų konferencijos metu. Tuomet buvo kreiptasi į tuometinę Kultūros ministeriją prašant įkurti respublikinį stiklo muziejų, pažadėta stiklo gamintojų parama. Specializuotas stiklo gaminių muziejaus kūrimas buvo svarstomas ir 1990 m. Lietuvos respublikinėje mokslinėje stiklininkų konferencijoje. Deja, sprendimų nebuvo priimta, nors stiklas Lietuvoje gaminamas jau penketą šimtmečių.

Vienas iš stiklo muziejaus kūrimo iniciatorių, Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Gedimino V laipsnio ordino kavalierius Kazys Strazdas ėmėsi stiklo muziejų kurti savo jėgomis gimtinėje. Balninkai – miestelis nuo 1998 m. turėjęs Molėtų krašto muziejaus padalinį – Paveikslų galeriją, – kurios nuolatinę ekspoziciją sudarė savamokslio tapytojo balninkiečio Vlado Miškinio paveiksai (151 vnt.) ir tautodailininkės P. Galaunės premijos laureatės Onos Pusvaškytės lino raižiniai (40 vnt.). Kadangi po nešildomų kultūros namų stogu savo prieglobstį buvo radę paveiksai, nuspėta, kad stiklui šaltis ir pelėsis nė motais. Geras VL. Miškinio ir O. Pusvaškytės pavyzdys „užkrėtė“ noru praturtinti gimtinę. Norai sutapo su galimybėmis. Maloniai sutiktas galerijos prižiūrėtojų Balio ir Danutės Grigų, Molėtų muziejaus direktorės Viktorijos Kazlienės, tuometinio

Molėtų mero Valentino Stundžio, Kazys Strazdas įgyvendino savo idėją pradėti kurti lietuviškų stiklo gaminių muziejų.

2001 m. rugpjūčio 28 d. trišalę sutartį įkurti Balninkuose specializuotą stiklo gaminių muziejų pasirašė Kauno technologijos universiteto docentas K. Strazdas, Molėtų krašto muziejaus direktorė V. Kazlienė ir Molėtų krašto muziejaus Balninkų paveikslų galerijos vedėjas B. Grigas. Molėtų krašto muziejaus padalinys Balninkuose tapo „Stiklo muziejumi ir paveikslų galerija“. Visi eksponatai stiklo muziejui buvo dovanoti stiklo gamintojų, dailininkų, pavienių asmenų. Visus eksponatus surinko ir patys savo transportu atvežė į Balninkus Strazdų šeima. Taip gimė Lietuvoje stiklo gaminių muziejus. Stiklo muziejaus pradžia tapo 367 stiklo dirbiniai ir septynios knygos apie stiklo gamybą. 136 dirbiniai čia atkeliavo iš privačios stiklininkų Strazdų šeimos kolekcijos. Eksponatus originaliai išdėstė tuometinė Stepo Žuko Kauno kolegijos dėstytoja Javita Emilija Strazdienė, K. Strazdo žmona. Stendus geranoriškai sumeistravo muziejininkas B. Grigas.

Nuo tada muziejuje galima pamatyti senojo stiklo šukių ir Lietuvos stiklą, pagamintą Panevėžio, Kauno ir Vilniaus stiklo fabrikuose, ir devynių savo darbus padovanojusių dailininkų dirbinius, jų grožį, savitumą. Čia eksponuojami XX a. antroje pusėje ir XXI a. pradžioje lietuvių pagaminti stiklo taros, statybiniai-architektūriniai, techniniai-buitiniai, dailieji, suvenyriniai stiklo gaminiai.

2001 m. lapkričio 8 d. muziejaus atidaryme dalyvavęs Lietuvos Respublikos Prezidentas Jo ekscelencija Valdas Adamkus sakė, kad pirmuoju Lietuvoje stiklo muziejumi Balninkai įsitvirtina ne vien šalies istorijoje, bet ir plačiau. Tai pavyzdys, kaip nuo didžiųjų miestų atitolusios vietovės gali tapti patrauklios žmonėms ir padaryti vertingą įnašą į šalies kultūros istoriją. Visi, kurie turi sukaupę vertybių, sakė Prezidentas, turėtų pasielgti panašiai, kaip K. Strazdas – grąžinti jas ten, iš kur patys yra kilę. O brangiausiu muziejaus eksponatu tapo stiklinis Lietuvos Respublikos Prezidentūros suvenyras su viduje išgraviruotu Vyčio ženklu ir Prezidento V. Adamkaus parašu. Gražu ir simboliška, kad šis suvenyras pateko čia muziejaus atidarymo dieną ir iš paties Jo Ekscelencijos rankų.

Stiklo muziejus ir paveikslų galerija gavo naujas erdvesnes patalpas. Nuo 2007 m. liepos 6 d., minint Molėtų krašto muziejaus pastovios ekspozicijos Molėtų mieste atidarymo dešimtmetį, atidaryta atnaujinta Stiklo muziejaus ekspozicija. Ją prižiūri ir saugo šio muziejaus pradininkai Danutė ir Balys Grigai. Įėjus į muziejaus vidų pirmiausiai į akis krenta pritvirtinta lentelė su užrašu kada, kas ir kur įkūrė pirmąjį stiklo muziejų Lietuvoje.

2002 M. KTU DOCENTAS
KAZYS STRAZDAS
IR KAUNO KOLEGIJOS DĖSTYTOJA
JOVITA EMILIJA STRAZDIENĖ –
LIETUVOS RESPUBLIKOS
MOLĖTŲ RAJONE
BALNINKŲ MIESTELYJE ĮKŪRĖ
PIRMAJĄ STIKLO MUZIEJŲ

Autoriai nuoširdžiai dėkoja recenzentui doc. Z. Valančiui už vertingas pastabas, redaktorei Viktorijai Kazlienei už visuomeniškais pagrindais katalogą parengusiems spaudai Kauno technologijos universiteto Cheminės technologijos fakulteto Silikatų technologijos katedros vedėjui, profesoriui R. Kaminskui ir administratorei E. Grybauskienei. Taip pat autoriai dėkoja visų stiklo gaminius gaminančių AB, UAB, individualių įmonių, stiklo dirbtuvių, bei kitų įstaigų vadovams ir pavieniams asmenims, padovanojusiems stiklo muziejui savo stiklo gaminius.

SANTRUMPOS

AB – akcinė bendrovė;

B – gaminio plotis;

H – gaminio aukštis;

Ø – gaminio skersmuo;

L – gaminio ilgis;

LTSR – Lietuvos tarybų sąjungos respublika;

LGGETC – Lietuvos gyventojų genocido tyrimo centras;

MT – ministrų taryba;

UAB – uždaroji akcinė bendrovė.

1. STIKLO MUZIEJAUS EKSPONATAI

1.1 pav. Metalinis pūtimo vamzdelis su užmauta medine rankena.

H = 1460 mm, $\varnothing$ = 22 mm. Rankenos

L = 400 mm, $\varnothing$ = 40 mm.

Stiklo fabrikas „Aleksotas“, 1985 m.

1.2 pav. Medinė stiklo gaminiamis pūsti forma.

H = 250 mm, $\varnothing$ = 320 mm.

Stiklo fabrikas „Aleksotas“, 1989 m.

1.3 pav. Pūtinys. Rankinio pūtimo pūtinys.

H = 470 mm, $\varnothing$ = 340 mm.

Stiklo fabrikas „Aleksotas“, 1989

1.4 pav. Bespalvio arba beveik bespalvio stiklo buteliai. Midui – talpa 0,5 l., H = 247 mm, $\varnothing$ = 64 mm; degtinei – talpa 0,5 l., H = 263 mm, $\varnothing$ = 66,4 mm; degtinei – talpa 0,25 l., H = 215 mm, $\varnothing$ = 55 mm; pienui – talpa 0,5 l., H = 215 mm, $\varnothing$ = 73 mm. Automatizuotas pūtimas. Stiklo fabrikas „Aleksotas“, 1985 m.

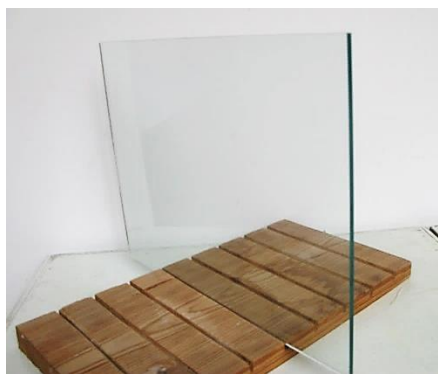
1.5 pav. Rudos arba žalios spalvos stiklo buteliai. Putojančiam vynui – talpa 0,75 l., H = 298 mm, $\varnothing$ = 82,7 mm; „Bordo“ vynui – talpa 0,7 l., H = 278 mm, $\varnothing$ = 75,8 mm; „Tauro“ alui – talpa 0,5 l., H = 252 mm, $\varnothing$ = 69 mm; „Kalnapilio“ alui – talpa 0,5 l., H = 259,5 mm, $\varnothing$ = 68,7 mm; „Carlsberg Baltic“ alui – talpa 0,5 l., H = 260 mm, $\varnothing$ = 68,4 mm; „S:t Eriks“ alui – talpa 0,33 l., H = 221 mm, $\varnothing$ = 68,65 mm. Automatizuotas pūtimas. AB „Kauno stiklas“, 2013 m.

1.6 pav. Dviejų litrų talpos sifonas. H su metaline galvute 370 mm, be galvutės 355 mm, $\varnothing = 130$ mm. Pusiau automatinis pūtimas. Stiklo fabrikas „Aleksotas“, 1960 m.

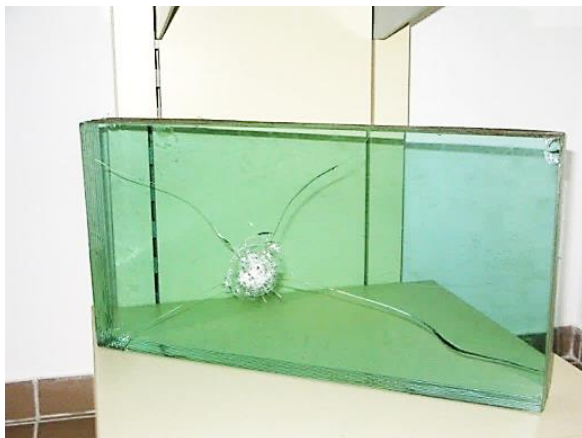
1.7 pav. Stiklainiai. Automatinis presavimas ir pūtimas. 1,0 l talpos H = 160 mm, $\varnothing = 100$ mm. Stiklo fabrikas „Aleksotas“ 1987 m. 0,5 l talpos H = 110 mm, $\varnothing = 85$ mm. Stiklo fabrikas „Raudonoji aušra“, 1967 m.

1.8 pav. Langų bei vitrininio stiklo stovė įstatytas švieslakštis. Mechanizuoto belaivelinio vertikalojo tempimo. Juostos plotis 2,5 m., storis 5–10 mm. Panevėžio stiklo fabrikas, 1987 m.

1.9 pav. Vienakameriniai stiklo blokai. Automatinio presavimo, po du graižais suvirinti stiklo pusblokliai. $L \times B = 194 \times 184$ mm, storis 98 mm; $L \times B = 244 \times 244$ mm, storis 98 mm. Panevėžio stiklo fabrikas, 1990 m.

1.10 pav. Apsauginis neperšaunamas stiklas. Pažeistas pistoleto šūvio kulkos. Triplekso technologijos kelių vienodų matmenų lakštinio stiklo sujungimo. $H \times L = 260 \times 500$ mm, storis 60 mm. AB „Panevėžio stiklas“, 1996 m.

1.11 pav. Grindų bei sienų apdailos plytelės. $L \times B = 150 \times 150$ mm, storis 6 mm. Automatinis presavimas. Panevėžio stiklo fabrikas, 1990 m.

1.12 pav. Stiklo paketų maketas. Prie aliuminio arba polivinilchlorido skečiamojo rėmelio priklijuoti du lakštinio stiklo švieslakščiai. $L = 400\text{--}2950$ mm, $B = 400\text{--}2650$ mm, storis ne didesnis kaip 46 mm. AB „Panevėžio stiklas“, 1997 m.

1.13 pav. 61 cm įstrižainės bespalvis kineskopas. Automatiniu presu supresuotas ekranas ir išcentrine formavimo mašina suformuotas kūgis gražiais sujungti į keneskopo kolbą ir į ją įmontuota optinė sistema. H×B×L = 410×510×470 mm. Panevėžio „Ekranos“ gamykla, 1970 m.

1.14 pav. Izoliatoriai. Automatizuoto presavimo žemos įtampos izoliatorius H = 108 mm, Ø = 80 mm, aukštos įtampos H = 130 mm, Ø = 280 mm. Panevėžio stiklo fabrikas, 1989 m.

1.15 pav. Žibalinis žibintas. H = 350 mm, Ø = 195 mm. Įstiklintas stiklo fabriko „Aleksotas“ žibinto stiklu. 1935 m.

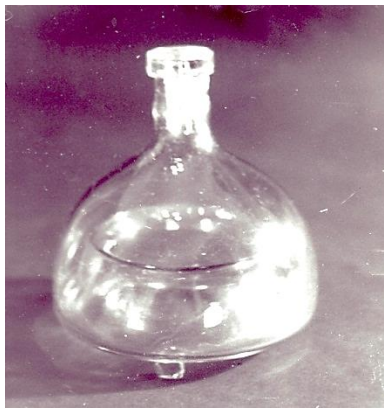
1.16 pav. Žibalinės lempos bei žibalinio žibinto stiklų ruošiniai ir lempos stiklas. Rankinio pūtimo. Žibinto stiklo ruošinio $H = 405$ mm, $\varnothing = 124$ mm, lempos stiklo ruošinio $L = 670$ mm, $\varnothing = 110$ mm, lempos stiklo $H = 265$ mm, $\varnothing = 100$ mm. Stiklo fabrikas „Aleksotas“, 1964 m.

1.17. pav. Žibalinės lempos ropinės pusfabrikatis ir ropinė. Automatizuoto pūtimo ropinės pusfabrikatis ir pusiau mechanizuoto pūtimo ropinė. Ropinės pusfabrikačio $H = 185$ mm, $\varnothing = 120$ mm, ropinės $H = 110$ mm, $\varnothing = 120$ mm. Stiklo fabrikas „Aleksotas“, 1934 m.

1.18 pav. Žibalinė lempa. Rankinio pūtimo lempos stiklų sumontuota lempa. $H = 530$ mm, $\varnothing = 100$ mm. Stiklo fabrikas „Aleksotas“, 1963 m.

1.19 pav. Musgautis.
Rankinio pūtimo musgautžio
H = 180 mm, $\varnothing$ = 150 mm.
Stiklo fabrikas „Aleksotas“, 1964 m

1.20 pav. Elektrinė stalinė lempa.
Rankinio pūtimo lempa. H = 430 mm,
 $\varnothing$ = 180 mm.
Stiklo fabrikas „Aleksotas“, 1988 m

1.21 pav. Kampuota rašalinė ir puodelis.
Pusiau automatinio pūtimo rašalinė. H = 70 mm,
L×B = 70×50 mm. Stiklo fabrikas „Aleksotas“.
1930 m.
Presuoto puodelio H = 80 mm, $\varnothing$ = 90 mm.
1941 m. tremtinės Katrės Puodžiuvienės.
Irkutsko fabrikas, 1949 m.

1.22 pav. Bokalas.
Rankinio pūtimo bokalo
H = 135 mm, $\varnothing$ = 110 mm.
UAB stiklo studija „Aleksotas“,
2000 m.

1.23 pav. Peleninė.
Bespalvio stiklo presuota peleninė.
H = 30 mm, Ø = 125 mm.
UAB stiklo studija „Aleksotas“, 2000 m.

1.24 pav. Veidrodis.
Ovalinės formos.
H = 1000 mm, B = 500 mm.
UAB „Novalda“, 2000 m.

1.25 pav. Peleninė.
Išcentrinio formavimo peleninė,
puošta graižo išstampomis.
H = 65 mm, Ø = 140 mm. UAB stiklo
studija „Aleksotas“, 2000 mm.

1.26 pav. Peleninė.
Bespalvio stiklo presuotos peleninės
H = 65 mm, Ø = 140 mm.
UAB stiklo studija „Aleksotas“, 2000 m.

1.27 pav. Trys stiklinės ir stiklinaitė.
Rankinio pūtimo stiklinės, puoštos
šilkografija.

H = 160 mm, Ø = 55 mm;

H = 140 mm, Ø = 85 mm;

H = 110 mm, Ø = 85 mm ir

H = 80 mm, Ø = 80 mm. Stiklo
fabrikas „Aleksotas“, 1988 mm.

1.28 pav. Stiklinės.

Rankinio pūtimo stiklinės, puoštos
šilkografija. H = 105 mm, Ø = 60 mm;

H = 110 mm, Ø = 65 mm ir H = 90 mm, Ø
= 65 mm. UAB stiklo studija „Aleksotas“,
2000 m.

1.29 pav. Ašotis.

Rankinis pūtimas. Puoštas dalinio sluoksniavimo įstrižomis stiklo juostomis.

H = 270 mm. Pagamintas UAB stiklo studijoje „Aleksotas“, 2001 m.

1.30 pav. Baudos taurė „Dama“. Rankinio pūtimo taurė, puošta prielipomis. Stovi tik apversta. H = 185 mm, Ø = 110 mm. AB Stiklo fabrikas „Aleksotas“, 1992 m.

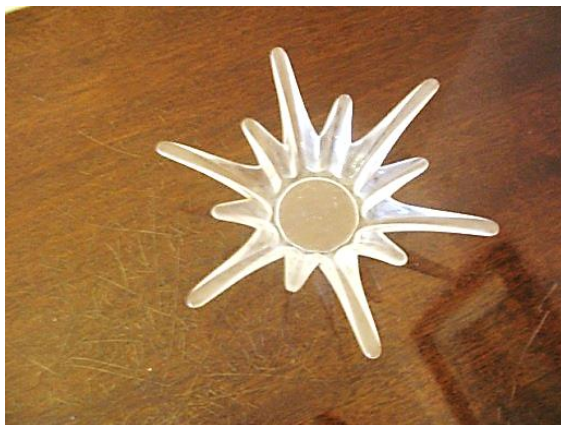
1.31 pav. Ąsotis. Rankinio pūtimo, puostas balto stiklo dėmėmis. H = 247 mm, Ø = 135 mm. Stiklo fabrikas „Aleksotas“, 1990 m.

1.32 pav. Didžioji žvakidė. Rankinio pūtimo žvakidė, puošta ilgu, rantytu kotu. H = 880 mm, Ø = 210 mm. Dovanota muziejaus lankytojų apie 2007 m.

1.33 pav. Sudėtinė žvakidė. Rankinio pūtimo dviejų sudedamų dalių žvakidė, puošta stiklo pudros daliniu sluoksniavimu. H = 290 mm, Ø = 95 mm. Stiklo fabrikas „Aleksotas“, 1998 m.

1.34 pav. Mažoji žvakidė.
Išcentrinio formavimo žvakidė, puošta smailėjančiomis iššovomis.
H = 45 mm, $\varnothing$ = 210 mm. Stiklo fabrikas „Aleksotas“, 1985 m.

1.35 pav. Stiklinaitė storu dugnu.
Rankinio pūtimo stiklinaitė, puošta paviršine raižyba. H = 115 mm, $\varnothing$ = 60 mm.
Stiklo fabrikas „Aleksotas“, 1989 m.

1.36 pav. Stiklinė.
Rankinio pūtimo stiklinės H = 115 mm,
Ø = 70 mm. UAB stiklo studija
„Aleksotas“, 2000 m.

1.37 pav. Į viršų siaurėjančios formos
stikliukas.
Rankinio pūtimo stikliukas, puoštas
raižyba. H = 60 mm, Ø = 37 mm.
Stiklo fabrikas „Aleksotas“, 1959 m.

1.38 pav. Stikliukai.
Bespalvio stiklo rankinio pūtimo stikliukai.
Iš kairės: H = 70 mm, Ø = 30 mm, puoštas
matine juostele; H = 60 mm, Ø = 34 mm,
puoštas raižytomis žvaigždutėmis;
H = 50 mm, Ø = 25 mm, puoštas
raižytomis žvaigždutėmis; H = 50 mm, Ø
= 40 mm, puoštas ranteliu. UAB stiklo
studija „Aleksotas“, 2000 m.

1.39 pav. Stiklinė.
Rankinio pūtimo gelsvo stiklo
stiklinė. H = 80 mm, Ø = 65 mm.
Stiklo fabrikas „Aleksotas“, 1988 m.

1.40 pav. Pakabinami šviestuvo gaubtai.
Rankinio pūtimo gaubtai, puošti
skirdinimu geležies chloride.
H = 245 mm, Ø = 345 mm;
H = 145 mm, Ø = 120 mm;
H = 130 mm, Ø = 140 mm.
Stiklo fabrikas „Aleksotas“, 1988 m.

1.41 pav. Cilindrinės ir rutulio formos
gėlėms vazos. Rankinio pūtimo,
puoštos daliniu sluoksniavimu.
H = 330 mm, Ø = 70 mm;
H = 205 mm, Ø = 205 mm.
UAB „Vilniaus stiklo studija“,
2001 m.

1.42 pav. Lėkštėje šviestuvo gaubtas.
Rankinio pūtimo gaubtas, puoštas geltono
stiklo pudra. Ø = 140 mm.
Lėkštės H = 50 mm, L×B = 230×230 mm.
Stiklo fabrikas „Aleksotas“, 1988 m.

1.43 pav. Dekoratyvinis indas.
Rankinio pūtimo indas, puoštas
rankenos prielipa. H = 220 mm,
Ø = 140 mm. Dailininkas-stiklo
pūtėjas Viačeslavas Gibovskis,
2000 m.

1.44 pav. Vaza.
Raudono stiklo, rankinio pūtimo vaza, puošta rutulio formos stiklo prielipa.
H = 260 mm, Ø = 85 mm.
Stiklo fabrikas „Aleksotas“, 1989 m.

1.45 pav. Raudono stiklo vaza.
Rankinio pūtimo vaza, puošta lipduku.
H = 360 mm, Ø = 145 mm.
Stiklo fabrikas „Aleksotas“, 1985 m.

1.46 pav. Vaza.
Rankinio pūtimo vaza, puošta skersinių juostų daliniu sluoksniavimu. H = 357 mm, Ø = 160 mm.
Stiklo fabrikas „Aleksotas“, 1985 m.

1.47 pav. Vaza.
Rankinio pūtimo vaza, puošta smulkiomis pūslelėmis ir daliniu sluoksniavimu.
H = 385 mm, Ø = 145 mm.
Stiklo fabrikas „Aleksotas“, 1989 m.

1.48 pav. Ragas.
Rankinio pūtimo ragas.
L = 330 mm, Ø = 30 mm.
Stiklo fabrikas „Aleksotas“, 1998 m.

1.49 pav. Meškiukas ir velniukas.
Rankinio pūtimo meškiukas.
H = 255 mm, L×B = 175×115 mm.
Velniukas. H = 220 mm, L×B = 110×85 mm.
Stiklo fabrikas „Aleksotas“, 1980 m.

1.50 pav. Cilindrinės formos vaza gėlėms
išplėstu graižu.
Rankinio pūtimo vaza, puošta daliniu
sluoksniavimu. H = 330 mm, Ø = 195 mm.
Valstybinis stiklo fabrikas „Aleksotas“,
1990 m.

1.51 pav. Bespalvio stiklo vazos.
Rankinio pūtimo vazos, H = 260 mm,
L×B = 120×60 mm; H = 320 mm,
Ø = 55 mm; H = 177 mm, Ø = 58
mm. Apatinėje eilėje H = 195 mm,
Ø = 55 mm; H = 238 mm, Ø = 58
mm; H = 265 mm, Ø = 110 mm,
UAB stiklo studija „Aleksotas“,
2001 m.

1.52 pav. Vazos.

Rankinio pūtimo vazos, puoštos tapyba bei dviem apvadais ir šilkografija. H = 360 mm, Ø = 160 mm; H = 470 mm, Ø = 125 mm; H = 250 mm, Ø = 160 mm. Stiklo fabrikas „Aleksotas“, 1989 m.

1.53 pav. Vaza ir vazelė.

Rankinio pūtimo, vaza puošta tapyba, vazelė – lipduku. H = 360 mm, Ø = 150 mm. H = 125 mm, Ø = 100 mm. Valstybinis stiklo fabrikas „Aleksotas“, 1990 m.

1.54 pav. Storasienė vaza vaisiams.

Rankinio išcentrinio formavimo vaza, puošta banguotu graižu ir nuo dugnelio graižo kryptimi vidinėmis rievėmis. H = 115 mm, Ø = 205 mm. Stiklo fabrikas „Aleksotas“, 1980 m.

1.55 pav. Storasienė vaza vaisiams.

Rankinio išcentrinio formavimo vaza, puošta banguotu graižu ir vidinėmis rievėmis nuo dugno graižo kryptimi. H = 115 mm, Ø = 205 mm. Stiklo fabrikas „Aleksotas“, 1980 m.

1.56 pav. Trys puošybinės vazos.
Rankinio pūtimo vazos, puoštos tapyba ir baltais apvadais. H = 220 mm, Ø = 100 mm, H = 390 mm, Ø = 170 mm; H = 295 mm, Ø = 110 mm. Valstybinis stiklo fabrikas „Aleksotas“, 1990 m.

1.57 pav. Vaza.
Rankinio pūtimo vaza, puošta įvairių spalvų dalinio sluoksniavimo juostomis. H = 340 mm, Ø = 200 mm. UAB „Vilniaus stiklo studija“, 2001 m.

1.58 pav. Lietuvos Respublikos Prezidento Valdo Adamkaus muziejui dovana. Rankinio presavimo stiklinis kubas, su viduje lazeriu graviruota prezidento vėliava, herbu ir autografu. H×L×B = 50×50×50 mm. Lietuvos prezidentūra, 2002 m.

1.59 pav. Tulpių žiedai priklijuoti ant metalinių kotų. Išcentrinio formavimo žiedai, dažyti silikatiniais dažais. H ir Ø = nuo 95 iki 120 mm. AB Stiklo fabrikas „Aleksotas“, 1996 m

1.60 pav. Vaza.

Rankinio pūtimo vaza, puošta bespalvio stiklo ir kitų spalvų stiklo prielipomis. H = 330 mm, Ø = 150 mm. Dailininkas stiklo pūtėjas Viačeslavas Gibovskis, 1997 m.

1.61 pav. Autoriniai stiklo dirbiniai.

Rankinio pūtimo, lipdymo ir presavimo darbai. Bokalas puoštas stiklo prielipa, joje presuota raide L ir skaičiumi 99. H = 220 mm, Ø = 110 mm, „Ranka“. H = 305 mm, dilbio Ø = 70 mm. Bokalas puoštas stiklo prielipoje improvizuotu užrašu „Antaninės“ ir skaičiumi 99. H = 225 mm, Ø = 110 mm. Taurė, lenkta kojele. H = 220 mm, Ø = 135 mm. Dailininkas-stiklo pūtėjas Jonas Jusys, 1996.

1.62 pav. Vaza.

Rankinio pūtimo vaza, puošta raudono stiklo pudra. H = 416 mm, Ø = 200 mm. UAB „Vilniaus stiklo studija“, 2003 m.

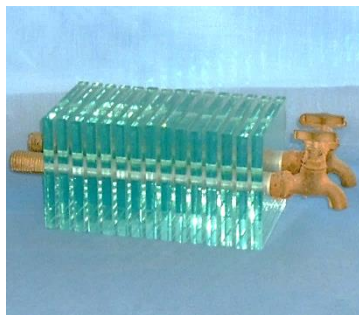
1.63 pav. Žuvys.

Rankinio pūtimo žuvys. „Lydeka“. H = 75 mm, L = 355 mm. „Karpis“. H = 125 mm, L = 260 mm. Dailininkas prof. Stasys Ušinskis, 1962 m.

1.64 pav. Storasienė vaza.

Rankinio išcentrinio formavimo vaza, puošta graižo išstampomis ir nuo dugnelio kylančiomis suktomis rievėmis. H = 30 mm. L×B = 340×250 mm. Stiklo fabrikas „Aleksotas“, 1980 m.

1.65 pav. Stiklo objektas.

Lakštinio stiklo 100×100×10 mm plokštelių ir bronzos rankinio formavimo objektas. Lakštinio stiklo plokštelės sumontuotos ant dviejų 20 mm storio bronzos strypų su čiaupais. H×B×L = 100×100×395 mm. Dailininkas Artūras Rimdzevičius, 2002 m.

1.66 pav. Vaza.

Plokščio rutulio formos rankinio pūtimo krištolo vaza, puošta giliaja raižyba. H = 115 mm, Ø = 340 mm. Marina Jonavičiūtė. Panevėžio „Ekrano“ gamykla, 1973–1985 m.

1.67 pav. Vaza.

Rankinio pūtimo krištolo vaza, puošta giliaja raižyba. H = 175 mm, Ø = 75 mm. Panevėžio „Ekrano“ gamykla, 1973–1985 m.

1.68 pav. Vaza.

Rankinio pūtimo krištolo vaza, puošta giliaja raižyba. H = 200 mm, $\varnothing$ = 90 mm. Marina Jonavičiūtė. Panevėžio „Ekran“ gamykla, 1973–1985 m.

1.69 pav. Ragas.

Rankinio pūtimo krištolo ragas, puoštas giliaja raižyba. L = 320 mm, $\varnothing$ = 78 mm. Marina Jonavičiūtė. Panevėžio „Ekran“ gamykla, 1973–1985 m.

1.70 pav. Tuščiaviduriai rutuliai.

Rankinio pūtimo krištolo rutuliai, puošti giliaja raižyba. H = 85 mm, $\varnothing$ = 90 mm. H = 60 mm, $\varnothing$ = 65 mm, H = 80 mm, $\varnothing$ = 100 mm. Marina Jonavičiūtė. Panevėžio „Ekran“ gamykla, 1973–1985 m.

1.71 pav. Butelio formos puošybinis kertuotis. Rankinio pūtimo kertuotis, puoštas karbido įterptomis pūslelėmis ir įvairių spalvų bei formų stiklo daliniu sluoksniavimu. H = 205 mm, L×B = 76×76 mm. AB stiklo fabrikas „Aleksotas“, 1992 m.

1.72 pav. Tuščiaviduris su koteliu ir nupjautu šonu obuolys.
Rankinio pūtimo obuolys. H = 200 mm, Ø = 165 mm. Stiklo fabrikas „Aleksotas“, 1990 m.

1.73 pav. Storasienė vaza vaisiams.
Rankinio pūtimo vaza, puošta stiklo prielipomis ir apipurkšta geležies oksido aerozoliu. H = 100 mm, Ø = 100 mm. Stiklo fabrikas „Aleksotas“, 1985 m.

1.74 pav. Mėlyno stiklo vazos.
Rankinio pūtimo vazos, puoštos tapyba.
H = 145 mm, Ø = 120 mm.
H = 240 mm, Ø = 145 mm.
H = 225 mm, Ø = 160 mm. AB stiklo fabrikas „Aleksotas“, 1994 m.

1.75 pav. „Jautis“.
Rankinio pūtimo ir lipdymo jautis, puoštas įterptomis karbido pūslėlėmis.
H = 90 mm, L×B = 175×10 mm. AB Stiklo fabrikas „Aleksotas“, 1997m

1.76 pav. Vaza ir dubuo.

Rankinio pūtimo bei lipdymo vaza ir dubuo, puošti prie graižų prilipintu bespalvio stiklo lazdelių išgaubtu rezginiu ir dažymų stiklo pudra. Vazos H = 320 mm, Ø = 125 mm, dubens H = 175 mm, Ø = 180 mm. Dailininkas Edmundas Unguraitis, 2001 m.

1.77 pav. Vaza.

Rankinio pūtimo vaza, puošta įvairios formos ir spalvų daliniu stiklo sluoksniavimu. H = 455 mm, Ø = 230 mm. AB stiklo fabrikas „Aleksotas“, 1995 m

1.78 pav. Jubiliejinis medalis.

Rankinio presavimo medalis, puoštas presuotais jubilato vardo ir pavardės inicialais JES, rūtos šakele ir 50-1987 datomis. Ø = 105 mm, storis 10 mm. Stiklo fabrikas „Raudonoji aušra“, 1987 m.

1.79 pav. Jubiliejinis medalis.

Rankinio presavimo medalis, puoštas presuota data 50, jubilato vardo ir pavardės inicialais ir rūtos šakele. Ø = 90 mm, storis 10 mm. Stiklo fabrikas „Raudonoji aušra“, 1980 m.

1.80 pav. Vaza „Skorpionas“.
Rankinio pūtimo vaza, puošta profiliuotų
kojų ir uodegos prielipomis. H = 340 mm,
L×B = 570×320 mm. Dailininkas
Remigijus Kriukas, 1999 m.

1.81 pav. Salotinė.
Išcentrinio formavimo salotinė, puošta
stiklo rutuliukais bei grūdėliais.
H = 80 mm, Ø = 300 mm. UAB
„Ekrano indai“, 2001 m.

1.82 pav. Kertuotis butelis su kamščiu ir
rankenėle. Rankinio pūtimo „kertuotis“,
puoštas skridinimais ir smėlio matinimu.
H = 360 mm, L×B = 85×85 mm. Stiklo
fabrikas „Aleksotas“ 1980 m.

1.83 pav. Vaza ir vazelės.
Rankinio išcentrinio formavimo vaza
ir vazelės, puoštos daliniu
sluoksniavimu, apvadais ir raitytais
graižais. Vazos H = 270 mm, Ø = 100
mm, vazelių H = 70 mm, Ø = 90 mm.
Stiklo fabrikas „Aleksotas“, 1995 m.

1.84 pav. „Galva“.
Rankinio pūtimo „Galva“. H = 295 mm.
L×B = 190×180 mm. Dailininkas
Arūnas Daugėla, 1995 m.

1.85 pav. Priespaudai.
Rankinio formavimo priespaudai, puošti
įterptomis pūslelėmis ir mėlyno stiklo
intarpais. H = 75 mm, Ø = 85 mm.
H = 205 mm, Ø = 140 mm. H = 140 mm,
Ø = 85 mm. UAB „Glasremis“, 2001 m.

1.86 pav. Vazos ir priespaudas.
Rankinio pūtimo bei formavimo vazos
ir priespaudas, puoštos sluoksniavimu.
H = 180 mm, Ø = 90 mm. H = 345 mm,
Ø = 125 mm. H = 75 mm, Ø = 80 mm.
AB stiklo fabrikas „Aleksotas“, 1993 m.

1.87 pav. Lėkštė.
Rankinio išcentrinio formavimo lėkštė.
H = 65 mm, Ø = 380 mm. Stiklo fabrikas
„Aleksotas“, 1989 m.

1.88 pav. Lėkštė.
Rankinio išcentrinio formavimo lėkštė.
H = 85 mm, L×B = 440×125 mm. Stiklo
fabrikas „Aleksotas“, 1983 m.

1.89 pav. Dekoratyvinė stiklo
kompozicija „Medžioklės ženklai“.
Ant lakštinio stiklo išdėstytos vario
bei sidabro puošmenų išpjovos ir
įlydytos stiklo paviršiuje H×B =
500×450 mm. Dailininkė Sigita
Grabliauskienė, 2000 m.

1.90 pav. Vaza.
Rankinio pūtimo vaza, puošta šakoto
medžio atvaizdu. H = 435 mm, L×B =
350×155 mm. AB stiklo fabrikas
„Aleksotas“, 1995 m.

1.91 pav. Priespaudai.
Rankinio formavimo priespaudai,
puošti įterptomis pūslelėmis ir
spalvoto stiklo puošmenomis.
H = 75 mm, Ø = 90 mm. H = 100
mm, Ø = 75 mm. H = 75 mm, Ø = 80
mm. UAB „Glasremis“, 2001 m.

1.92 pav. Vaza.
Rankinio pūtimo vaza, puošta šilkografija.
H = 240 mm, Ø = 94 mm. Stiklo fabrikas
„Aleksotas“, 1989 m.

1.93 pav. Vaza.
Rankinio pūtimo vaza, puošta
lipduku. H = 300 mm, Ø = 108 mm.
Stiklo fabrikas „Aleksotas“, 1989 m.

1.94 pav. Vaza.
Rankinio pūtimo vaza, puošta lipduku.
H = 250 mm, Ø = 115 mm. Stiklo fabrikas
„Aleksotas“, 1989 m

1.95 pav. Vaza.
Rankinio pūtimo vaza, puošta tapyba.
H = 195 mm, Ø = 187 mm. Stiklo
fabrikas „Aleksotas“, 1989 m.

1.96 pav. Taurės.
Rankinio pūtimo taurės. H = 550 mm,
Ø = 150 mm. H = 200 mm, Ø = 150 mm.
UAB stiklo studija „Aleksotas“, 2000 m.

1.97 pav. Vaza vaisiams.
Rankinio išcentrinio formavimo vaza,
puošta sluoksniavimu. H = 100 mm,
L×B = 340×135 mm. UAB „Vilniaus
stiklo studija“, 2001 m.

1.98 pav. Vaza.
Rankinio pūtimo vaza, puošta daliniu
sluoksniavimu.
H = 415 mm, L×B = 215×145 mm.
UAB „Vilniaus stiklo studija“, 200 m.

1.99 pav. Vaza.
Rankinio pūtimo vaza, puošta stiklo
pudros daliniu sluoksniavimu.
H = 390 mm, Ø = 235 mm.
UAB „Vilniaus stiklo studija“,
2000 m.

1.100 pav. Vaza.

Rankinio pūtimo vaza, puošta rusvo stiklo pudros daliniu sluoksniavimu. H = 320 mm, Ø = 130 mm. UAB „Vilniaus stiklo studija“, 2000 m.

1.101 pav. Vazos gėlėms.

Rankinio pūtimo vazos, puoštos dalinio sluoksniavimo juostelėmis. H = 270 mm, Ø = 180 mm. H = 175 mm, Ø = 80 mm. UAB „Vilniaus stiklo studija“, 2000 m.

1.102 pav. Vaza.

Rankinio pūtimo vaza, puošta spalvotų stiklų daliniu sluoksniavimu. H = 350 mm, L×B = 235×135 mm. UAB „Vilniaus stiklo studija“, 2000 m.

1.103 pav. Vaza vaisiams.

Rankinio pūtimo-formavimo vaza, puošta spalvotų stiklų ištisiniu bei daliniu sluoksniavimu. H = 154 mm, L×B = 120×160 mm. UAB „Vilniaus stiklo studija“, 2000 m.

1.104 pav. Dekoratyviniai indai.
Rankinio pūtimo bei formavimo indai,
puošti daliniu sluoksniavimu ir apvadais.
H = 145 mm, Ø = 225 mm. H = 100 mm,
L×B = 252×50 mm. UAB stiklo studija
„Aleksotas“, 2001 m.

1.105 pav. Lėkštė.
Rankinio išcentrinio formavimo
lėkštė, puošta daliniu sluoksniavimu.
H = 58 mm, Ø = 410 mm. Stiklo
fabrikas „Aleksotas“, 1989 m.

1.106 pav. Lėkštė.
Rankinio išcentrinio formavimo lėkštė,
puošta daliniu sluoksniavimu. H = 90 mm,
Ø = 470 mm. UAB stiklo studija
„Aleksotas“, 2001 m.

1.107 pav. Puodo formos vaza.
Rankinio pūtimo vaza, puošta stiklo
pudros sluoksniavimu. H = 215 mm,
Ø = 205 mm. UAB „Vilniaus stiklo
studija“, 2000 m.

1.108 pav. Dekoratyvinė plastika „Aukuras“.

Rankinio formavimo ir moliravimo „Aukuras“, puoštas ant lygiašonio trikampio formos stovo pritvirtintomis moliruotomis plokštumomis. H = 200 mm, B×L = 190×190 mm, rutulio nuopjovos Ø = 140 mm. Dailininkas Antanas Gerlikas XX a. pabaiga.

1.109 pav. „Gaidelis“.

Degiklio liepsnoje spalvolazdžių stiklo rankinio formavimo „Gaidelis“. H = 210 mm, L = 80 mm. UAB „Dicentra“ (dabartinė UAB „Stiklo gijos“), 2001 m.

1.110 pav. Vazelėje „Žydinti šakelė ir drugelis ant lazdelės galo“.

Degiklio liepsnoje spalvolazdžių stiklo rankinio formavimo „Žydinti šakelė ir drugelis“. H = 140–165 mm. UAB „Dicentra“ (dabartinė UAB „Stiklo gijos“), 2001 m.

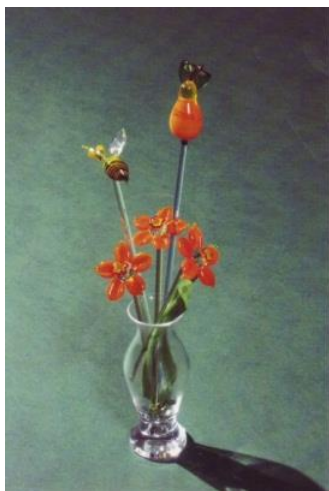
1.111 pav. Stiklo „Slyva, obuolys ir kriaušė“.

Degiklio liepsnoje spalvolazdžių stiklo rankinio formavimo „Slyva, obuolys ir kriaušė“. H = 210–220 mm. UAB „Dicentra“ (dabartinė UAB „Stiklo gijos“), 2001 m.

1.112 pav. „Šermukšnio šaka“.

Degiklio liepsnoje spalvolazdžių stiklo rankinio formavimo „Šermukšnio šaka“.
H = 205 mm. UAB „Dicentra“ (dabartinė UAB „Stiklo gijos“), 2001 m.

1.113 pav. „Gėlės ir kriaušė vazoje“.

Degiklio liepsnoje spalvolazdžių stiklo rankinio formavimo „gėlės ir kriaušė vazoje“. H = 220 mm. UAB „Dicentra“ (dabartinė UAB „Stiklo gijos“), 2001 m.

1.114 pav. „Žiemos gėlė“.

Degiklio liepsnoje spalvolazdžių stiklo rankinio formavimo „Žiemos gėlė“.
H = 109 mm. UAB „Dicentra“ (dabartinė UAB „Stiklo gijos“), 2001 m.

1.115 pav. „Ežiukas“.

Degiklio liepsnoje spalvolazdžių stiklo rankinio formavimo „Ežiukas“. H = 40 mm, L = 35 mm. UAB „Dicentra“ (dabartinė UAB „Stiklo gijos“), 2000 m.

1.116 pav. „Angeliukas“.

Degiklio liepsnoje spalvolazdžių stiklo rankinio formavimo „Angeliukas“. H = 43 mm, UAB „Dicentra“ (dabartinė UAB „Stiklo gijos“), 2000 m.

1.117 pav. „Viščiukas“.

Degiklio liepsnoje spalvolazdžių stiklo rankinio formavimo „Viščiukas“. H = 53 mm, L = 60 mm. UAB „Dicentra“, (dabartinė UAB „Stiklo gijos“), 2000 m.

1.118 pav. „Pelytė“.

Degiklio liepsnoje spalvolazdžių stiklo rankinio formavimo „Pelytė“. H = 25 mm, L = 70mm. UAB „Dicentra“, (dabartinė UAB „Stiklo

gijos“), 2000 m.

1.119 pav. „Gaidys“.

Degiklio liepsnoje spalvolazdžių stiklo rankinio formavimo „Gaidys“.

H = 230 mm, L = 60 mm. UAB „Dicentra“ (dabartinė UAB „Stiklo gijos“), 2000 m.

1.120 pav. „Ryklis“.

Degiklio liepsnoje spalvolazdžių stiklo rankinio formavimo „Ryklis“.

H = 95 mm, L = 175 mm. UAB „Dicentra“ (dabartinė UAB „Stiklo gijos“), 2000 m.

1.121 pav. „Katinas“.

Degiklio liepsnoje spalvolazdžių stiklo rankinio formavimo „Katinas“.

H = 65 mm, L = 105 mm. UAB „Dicentra“ (dabartinė UAB „Stiklo gijos“), 2000 m.

1.122 pav. „Voras“.

Degiklio liepsnoje spalvolazdžių stiklo rankinio formavimo „Voras“.

H = 20 mm, L = 30 mm. UAB „Dicentra“ (dabartinė UAB „Stiklo gijos“), 2000 m.

gijos“), 2000 m.

1.123 pav. „Dvyniai“.

Degiklio liepsnoje spalvolazdžių stiklo rankinio formavimo „Dvyniai“. H = 60 mm, L = 70 mm. UAB „Dicentra“ (dabartinė UAB „Stiklo gijos“), 2000 m.

1.124 pav. „Skorpionas“.

Degiklio liepsnoje spalvolazdžių stiklo rankinio formavimo „Skorpionas“. H = 55 mm, L = 85 mm. UAB „Dicentra“ (dabartinė UAB „Stiklo gijos“), 2000 m.

1.125 pav. „Musė“.

Degiklio liepsnoje spalvolazdžių stiklo rankinio formavimo „Musė“. H = 45 mm, L = 50 mm. UAB „Dicentra“ (dabartinė UAB „Stiklo gijos“), 2000 m.

1.126 pav. „Drakonas“.

Degiklio liepsnoje spalvolazdžių stiklo rankinio formavimo „Drakonas“. H = 73 mm, L=130 mm. UAB

„Dicentra“ (dabartinė UAB „Stiklo gijos“), 2000 m.

1.127 pav. „Šuo“.

Degiklio liepsnoje spalvolazdžių stiklo rankinio formavimo „Šuo“

H = 95 mm, L = 120 mm. UAB „Dicentra“ (dabartinė UAB „Stiklo gijos“), 2000 m.

1.128 pav. „Šuniukas“.

Degiklio liepsnoje spalvolazdžių stiklo rankinio formavimo „Šuniukas“

H = 45mm. UAB „Dicentra“ (dabartinė UAB „Stiklo gijos“), 2000 m.

1.129 pav. „Avytė“.

Degiklio liepsnoje spalvolazdžių stiklo rankinio formavimo „Avytė“

1.130 pav. „Zuikis“.

Degiklio liepsnoje spalvolazdžių stiklo rankinio formavimo „Zuikis“.

H = 45 mm, L = 55 mm. UAB „Dicentra“
(dabartinė UAB „Stiklo gijos“), 2000 m.

H = 60 mm. UAB „Dicentra“
(dabartinė UAB „Stiklo gijos“), 2000 m.

1.131 pav. „Pelytė“.

Degiklio liepsnoje spalvolazdžių stiklo rankinio formavimo „Pelytė“ H = 25 mm, L = 70 mm. UAB „Dicentra“ (dabartinė UAB „Stiklo gijos“), 2000 m.

1.132 pav. „Delfinas“.

Degiklio liepsnoje spalvolazdžių stiklo rankinio formavimo „Delfinas“. H = 40 mm, L = 60 mm. UAB „Dicentra“ (dabartinė UAB „Stiklo gijos“), 2000 m.

1.133 pav. „Ančiukas“.

Degiklio liepsnoje spalvolazdžių stiklo rankinio formavimo „Ančiukas“.

1.134 pav. „Varlytė“.

Degiklio liepsnoje spalvolazdžių stiklo rankinio formavimo „Varlytė“.

H = 15 mm, L = 62 mm. UAB „Dicentra“
(dabartinė UAB „Stiklo gijos“), 2000 m.

H = 35 mm, L = 35 mm. UAB
„Dicentra“ (dabartinė UAB „Stiklo
gijos“), 2000 m.

1.135 pav. „Varlytė“.

Degiklio liepsnoje spalvolazdžių stiklo
rankinio formavimo „Varlytė“. H = 30
mm. UAB „Dicentra“ (dabartinė UAB
„Stiklo gijos“), 2000 m.

1.136 pav. „Senis Šaltis“.

Degiklio liepsnoje spalvolazdžių
stiklo rankinio formavimo „Senis
šaltis“.

H = 65 mm. UAB „Dicentra“
(dabartinė UAB „Stiklo gijos“),
2000 m.

1.137 pav. „Žuvys“.

1.138 pav. „Senis Šaltis“.

Degiklio liepsnoje spalvolazdžių stiklo rankinio formavimo „Žuvys“. H = 55 mm, L = 125 mm. UAB „Dicentra“ (dabartinė UAB „Stiklo gijos“), 2000 m.

Degiklio liepsnoje spalvolazdžių stiklo rankinio formavimo „Senis šaltis“.

H = 65 mm. UAB „Dicentra“ (dabartinė UAB „Stiklo gijos“), 2000 m.

1.139 pav. „Besmegenis“ .

Degiklio liepsnoje spalvolazdžių stiklo rankinio formavimo „Besmegenis“.

H = 45 mm. UAB „Dicentra“ (dabartinė UAB „Stiklo gijos“), 2000 m.

1.140 pav. „Žuvytė“.

Degiklio liepsnoje spalvolazdžių stiklo rankinio formavimo „Žuvytė“.

H = 100 mm. UAB „Dicentra“ (dabartinė UAB „Stiklo gijos“), 2000 m.

1.141 pav. „Delfinai“.

Degiklio liepsnoje spalvolazdžių stiklo rankinio formavimo „Delfinai“.

H = 40 mm, L = 60 mm. UAB „Dicentra“ (dabartinė UAB „Stiklo gijos“), 2000 m.

1.142 pav. „Tigriukas“.

Degiklio liepsnoje spalvolazdžių stiklo rankinio formavimo „Tigriukas“.

H = 30 mm, L = 70 mm. UAB „Dicentra“ (dabartinė UAB „Stiklo gijos“), 2000 m.

1.143 pav. „Paukštis“.

Degiklio liepsnoje spalvolazdžių stiklo rankinio formavimo „Paukštis“.

H = 58 mm, L = 95 mm. UAB „Dicentra“ (dabartinė UAB „Stiklo gijos“), 2000 m.

1.144 pav. „Žuvėdra“.

Degiklio liepsnoje spalvolazdžių stiklo rankinio formavimo „Žuvėdra“.

H = 45 mm, L = 70 mm. UAB „Dicentra“ (dabartinė UAB „Stiklo gijos“), 2000 m.

1.145 pav. „Šuo“.
Degiklio liepsnoje spalvolazdžių stiklo
rankinio formavimo „Šuo“.
H = 38 mm, L = 90 mm. UAB „Dicentra“
(dabartinė UAB „Stiklo gijos“), 2000 m.

1.146 pav. „Vėplys“ .
Degiklio liepsnoje spalvolazdžių stiklo
rankinio formavimo „Vėplys“.
H = 45 mm, L = 60 mm. Stiklo fabrikas
„Aleksotas“, 1986 m.

1.147 pav. „Šernas“.
Degiklio liepsnoje spalvolazdžių stiklo
rankinio formavimo „Šernas“. Stiklo
fabrikas „Aleksotas“, 1986 m.

1.148 pav. „Kalakutas“.
Degiklio liepsnoje spalvolazdžių stiklo
rankinio formavimo „Kalakutas“.
H = 50 mm, L = 70 mm. Stiklo fabrikas
„Aleksotas“, 1986 m.

1.149 pav. „Pelikanas“.

Degiklio liepsnoje spalvolazdžių stiklo rankinio formavimo „Pelikanas“.

H = 35 mm, L = 25 mm. L. Butauskienės stiklo dirbtuvės „Staigmena“, 2001 m.

1.150 pav. „Pantera“.

Degiklio liepsnoje spalvolazdžių stiklo rankinio formavimo „Pantera“.

H = 40 mm, L = 90 mm. L. Butauskienės stiklo dirbtuvės „Staigmena“, 2001 m.

1.151 pav. „Tupintis šuo „Spanielis“.

Degiklio liepsnoje spalvolazdžių stiklo rankinio formavimo tupintis šuo „Spanielis“. H = 50 mm. L. Butauskienės

1.152 pav. „Leopardas“.

Degiklio liepsnoje spalvolazdžių stiklo rankinio formavimo „Leopardas“.

H = 35 mm, L = 80 mm. L.

stiklo dirbtuvės „Staigmena“, 2001 m.

Butauskienės stiklo dirbtuvės
„Staigmena“, 2001 m.

1.153 pav. „Mamutas“.

Degiklio liepsnoje spalvolazdžių stiklo rankinio formavimo „Mamutas“.

H = 35 mm, L = 50 mm. L. Butauskienės stiklo dirbtuvės „Staigmena“, 2001 m.

1.154 pav. „Tupinti varlė“.

Degiklio liepsnoje spalvolazdžių stiklo rankinio formavimo „Tupinti varlė“.

H = 35 mm, L = 25 mm. L. Butauskienės stiklo dirbtuvės „Staigmena“, 2001 m.

1.155 pav. „Stovinti pelėda“.

Degiklio liepsnoje spalvolazdžių stiklo rankinio formavimo „Stovinti pelėda“.

H = 50 mm. L. Butauskienės stiklo

1.156 pav. „Pelė“.

Degiklio liepsnoje spalvolazdžių stiklo rankinio formavimo „Pelė“.

H = 30 mm, L = 85 mm. L.

dirbtuvės „Staigmena“, 2001 m.

Butauskienės stiklo dirbtuvės „Staigmena“, 2001 m.

1.157 pav. „Pakabinama žuvis“.

Rankiniu būdu iš spalvoto lakštinio stiklo išpjautos žuvies sudedamosios dalys, tiksliai sudėtos pagal projektą ir kaitinamos elektrinėje krosnelėje kol sudedamos dalys viena prie kitos prisilydo. H = 100 mm, L = 140 mm. L. Butauskienės stiklo dirbtuvės „Staigmena“, 2001 m.

1.158 pav. „Gyvatė“.

Degiklio liepsnoje spalvolazdžių stiklo rankinio formavimo „Gyvatė“ puošta prielipomis. H = 118 mm, L = 127 mm. L. Butauskienės stiklo dirbtuvės „Staigmena“, 2001 m.

1.159 pav. „Kabančių gėlių dekoracija“.

Degiklio liepsnoje spalvolazdžių stiklo rankinio formavimo „Kabančių gėlių

1.160 pav. „Varpeliai“.

Degiklio liepsnoje spalvolazdžių bei vamzdelių stiklo rankinio formavimo

dekoracija“. H = 240 mm, L = 150 mm.

Dailininkė L. Butauskienė, 2002 m.

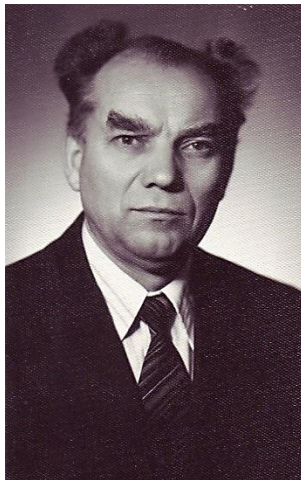
„Varpeliai“.

H = 165 mm, be koto 65 mm.

Algimantas Nakas, 2001 m.

2. STIKLO MUZIEJAUS ĮKŪRĖJAI

2.1. KAZYS STRAZDAS

Kazys Strazdas, Jono gimė 1930-04-08 Ukmergės aps. Balninkų vls. (dabar Anykščių raj. Kurklių sen.) Armoniškių kaime pasiturinčio ūkininko šeimoje. Tėvas Jonas Strazdas mirė 1983 m., motina Teofilė Strazdienė mirė 1941 m. 1941 m. baigė Antaplaštakio pradinę mokyklą, 1947 m. – Balninkų septynmetę, o 1951 m. Ukmergės I-ją vidurinę mokyklą (buvusią A. Smetonos gimnaziją), kurią baigęs studijavo KPI Cheminės technologijos fakultete ir 1956 m. gavo inžinieriaus technologo kvalifikaciją. Mokydamasis Balninkų septynmetėje mokykloje 1944–1947 m. buvo Ukmergės, Molėtų bei Anykščių rajonuose veikusio Beržo partizanų būrio ryšininku rėmėju. Vienas iš reikšmingiausių nepriklausomybės kovų prisiminimų yra 1946 m. vasarą Armoniškių kaime rusų kareivių ir strībų Pakriūtos miško apsuptis. Čia pavyko autoriui per sunkiai pereinamą, bet gerai pažįstamą Didžiojo Baldono ežero liūną be kautynių išvesti iš apsupties keturis Beržo būrio partizanus į priešingą ežero pusę. 1946 m. žiemą rinkimų į TSRS AT ir Tautybių Tarybą dieną buvo areštuotas, Balninkuose tardytas, bet nesudarius bylos, paleistas.

1951 m. įstojo, o 1956 m. baigė Kauno politechnikos instituto (dabartinio Kauno technologijos universiteto) Cheminės technologijos fakultetą ir apgynus „Vokės konservų stiklo taros gamybos cecho“ diplominį projektą, suteikta inžinieriaus technologo kvalifikacija, o 1966 m. ir vyresniojo leitenanto karinis laipsnis.

1956 m. vedė tą patį institutą baigusią žmoną ir kartu užaugino du vaikus, kurie baigė Kauno politechnikos institutą (dabar KTU) ir dirba Lietuvoje.

1956–1964 m. dirbo stiklo fabrike „Aleksotas“ įvairiose pareigose, pradėjo darbininku ir baigė vyriausiu inžinieriumi. 1963 m. pagal jo pateiktą racionalizatorinį pasiūlymą ir jam vadovaujant buvo mechanizuota butelių pūtimo linija. 1964 m. vasarą jį pasikvietęs komunistų partijos Kauno m. Pažėlos raj. sekretorius primygtinai ragino stoti į komunistų partiją, už tai žadėdamas direktoriaus postą, nes fabrike susidariusi nenormali padėtis, kad abu vadovai ir inžinerinis techninis personalas nepartiniai. Atsisakius stoti į partiją, buvo atsiųsta komisija, kuri surašė sufalsifikuotą fabriko veiklos įvertinimo protokolą ir už blogą darbą, o faktiškai už nepaklusnumą partijai, buvo atleistas iš darbo.

1964–1990 m. dirbo Pramoninės statybos projektavimo institute Perspektvyvinio projektavimo skyriaus vyriausiojo specialisto-ekonomisto pareigose. Pradžioje rengė medžiagą derinti respublikos pramonės įmonių projektines užduotis ir rinkdavo gamykloms statyti aikšteles. Vėliau rengė visos respublikos (išskyrus Vilnių) pramonės mazguose statomoms įmonėms projektavimo nurodymus ir ruošė įmonių lėšomis bendro naudojimo objektams statyti LTSR Plano komiteto potvarkių bei LTSR MT nutarimų projektus, o juos patvirtinus vykdė tų nutarimų įgyvendinimo kontrolę. Taip buvo statomi daugelis bendro naudojimo objektų: įvairūs magistraliniai tinklai, rajoninės katilinės, aukštos įtampos elektros pastotės, vandenvietės, miesto vandenvalos įrenginiai, keliai bei komunikacijos Kauno, Klaipėdos, Panevėžio, Alytaus, Marijampolės, Telšių, Utenos, Kėdainių ir kitų miestų pramonės rajonuose. Tai sudarė palankias sąlygas mažesnėmis kapitalinėmis sąnaudomis pramonės mazguose įmones statyti ir minėtiems miestams augti. Be to, parengė Lietuvos statybinių medžiagų pramonės perspektyvinio išvystymo pagrindimo stiklo ir dailiosios keramikos skyrius, iš kurių buvo įgyvendinti: „Jiesios“ gamykloje porceliano ir stiklo fabrike „Aleksotas“ dailiųjų stiklo indų cechai. 1990 m. parengė respublikos stiklo taros gamybos plėtros pagrindimą, kurio vienas iš variantų įgyvendintas Panevėžio stiklo fabrike. 1991-01-01 Pramprojekte dirbdamas sulaukė pensinio amžiaus, išėjo į užtarnautą poilsį, bet pakvietus kaip specialistą, 1991–1992 m. dirbo Jonavos gamybinio susivienijimo „Azotas“ Nitrofoskos cecho viršininko pavaduotoju stiklo gamybai organizuoti

Nuo 1961m. iki 1987 m. šalia pagrindinio darbo dirbo Kauno politechnikos institute (dabar Kauno Technologijos universitetas) valandiniu dėstytoju, nuo 1987 iki 1990 m. ¼ etato antraeilėse pareigose einančio docento pareigas, nuo 1990 iki 2000-12-31 ½ etato docentu. Skaitė

studentams stiklo cheminės technologijos, stiklo gaminių technologijos, projektavimo pagrindų disciplinas, vadovavo stiklininkų kursiniams, diplominiams projektams ir laboratoriniams darbams bei technologinėms ir priešdiplominėms praktikoms. Per tą laikotarpį paruošė 258 diplomuotus stiklo pramonės inžinierius ir 2 magistrus, kurie kartu su kitais darbuotojais paleido „Ekran“ gamyklą bei Panevėžio stiklo fabriką ir įsisavino kineskopų, langų stiklo, stiklūno, stiklo blokų ir kitų naujų stiklo gaminių gamybą. Dalis jų dirbo stiklo pramonės vadovaujančiuose postuose ir padėjo diegti stiklo gamybos technologines linijas ne tik TSRS, bet ir užsienio šalyse.

Dirbdamas Kauno politechnikos institute (dabar Kauno technologijos universitetas) buvo respublikinių mokslinių stiklininkų konferencijų „Lietuvos stiklas“ bei jų metu rengiamų stiklo gaminių parodų organizatorius ir minėtų konferencijų pranešimų redaktorius. Sukūrė, patobulino bei paaiškino ir minėtų konferencijų medžiagoje paskelbė apie 400 rusų ir lietuvių kalbomis naujų ir patobulintų stiklo terminų. Yra per 100 mokslinių straipsnių, 21 vadovėlio, mokymo priemonių ir knygų autorius bei bendraautorius. Važinėjo po Lietuvoje esančius Ūtų, Hutų, Gutų kaimus, rinkdamas juose buvusių stiklo manufaktūrų vietose stiklo gaminių liekanas ir tirdamas jas parašė Lietuvos stiklo technikos istoriją (dvi knygas) bei Ūtų vietovardžių kilmę. 1990 m. konsultavo lietuvių kalba rengiamo Europos standarto stiklo terminų bei sąvokų darybą ir aptarimus. Visuomeniniais pagrindais tikrino Lietuvoje leidžiamų enciklopedijų stiklo tematika straipsnius, buvo leidžiamos Technikos enciklopedijos konsultantas ir jai parašė apie 40 straipsnių.

1990-02-01 TSRS Valstybinis liaudies švietimo komitetas suteikė jam docento mokslinį vardą, o 1993-04-02 Lietuvos mokslų taryba jį patvirtino. 1995-11-28 Lietuvos respublikos Socialinės apsaugos ministerija paskyrė antrojo laipsnio valstybinę pensiją. 1997-07-01 už nuopelnus Lietuvai apdovanotas Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino 5-ojo laipsnio ordinu.

2001-06-06 protokolu Nr.85 LGG RTC pasipriešinimo dalyvių (rezistentų) teisių komisija pripažino jį Laisvės kovų dalyviu.

Jo iniciatyva Vilniuje Stiklių gatvėje ant buvusio M. Paleckio gyvenamo namo sienos visuomeniniais pagrindais suprojektuota, pagaminta ir 2000-08-21 atidengta pirmosios Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje stiklo manufaktūros įkūrėjui Martynui Paleckiui pagerbti atminimo lenta.

2003 m. surinko žinias, sudarė žuvusių už Lietuvos laisvę Balninkų mokyklos mokytojų bei mokinių sąrašą ir rūpinosi jiems pagerbti atminimo lentos suprojektavimu. 2006 m. surado rėmėjų ir jų parama buvo pagaminta ir prie Balninkų pagrindinės mokyklos sienos pritvirtinta 1,7×8×0,05 m

dydžio juodo granito atminimo lenta, kurioje įamžinti 29 Balninkų mokyklos mokytojai ir mokiniai, žuvę už Lietuvos laisvę, o 2006 m. pabaigoje organizuotas jos atidengimas.

Jam tarpininkaujant 2004-10-16 pastatytas ir atidengtas kryžius žuvimo vietoje (Anykščių rajono Kurklių seniūnijos Rundžių kaime) 1947 - 01-27 ir 1950-03-17 žuvusiems šešioms partizanams atminti.

2002 m. kartu su J. E. Strazdiene bei kitais bendraminčiais rėmėjais Molėtų rajone Balninkuose įsteigė pirmąjį ir kol kas vienintelį Lietuvoje lietuviškų stiklo gaminių muziejų. Jame eksponuojama daugiau kaip 300 Lietuvoje pagamintų stiklo gaminių (jų skaičiuje ir stiklo muziejaus steigėjų stiklo gaminių kolekcija) ir XVII–XIX a. buvusių stiklo manufaktūrų vietose Strazdų surinktos stiklo dirbinių liekanos. Visus Balninkų stiklo muziejaus eksponatus, 7 knygas stiklo dirbiniais tirti ir visa kita kartu su žmona 2002 m. padovanojo Molėtų krašto muziejui.

2002 m. Lietuvos valstybiniam istorijos archyviui padovanojo iš Peterburgo istorijos archyvo įsigytas XVII–XIX a. Suvalkų ir Vilniaus gubernijų gubernatorių ataskaitų, fabrikų bei gamyklų žiniaraščių suvestinių lentelių 75 nuosavas fotokopijas.

2006 m. Molėtų rajone, Balninkuose (netoli savo tėviškės) kartu su J. E. Strazdiene įkūrė DKA B rinktinės partizanų muziejų ir jo eksponatus padovanojo Molėtų krašto muziejui, o kad eksponatų stichinės nelaimės nesunaikintų parašė katalogo formos leidinį „Partizanų muziejus Balninkuose“.

Jo iniciatyva LGGRTC 2008 m. suprojektavo ir pagamino bei 2009-03-17 Ukmergėje ant A. Smetonos gimnazijos sienos pritvirtino 0,8×0,6 m. dydžio granitinę atminimo lentą 1947 m. čia veikusios antisovietinio pasipriešinimo ginkluotos jaunimo (pagrindė gimnazistų) organizacijos „Lituanika“ nariams pagerbti.

Kazys Strazdas 9 metus iš eilės, nuo 2002-06-20 iki 2011-01-11 buvo išrinktas LDK Gedimino ordino kavalierių draugijos Kauno krašto valdybos pirmininku ir jai vadovavo. 2011-01-11, dėl klausos sutrikimų, minėtų pareigų atsisakė.

2002 m. apdovanotas Molėtų rajono mero, o 2003 m. LR Kultūros ministro padėkos raštais. 2011 m. Molėtų rajono savivaldybės meras įteikė raštišką padėką ir padėkos medalį už nuolatinį nuoširdų dėmesį gimtinei, Stiklo dirbinių ir Partizanų muziejaus įsteigimą Balninkuose ir nuopelnus Molėtų krašto kultūrai.

1991 m. baigė darbą Pramoninės statybos projektavimo institute, o 2001 m. ir pedagoginį darbą Kauno technologijos universiteto Cheminės technologijos fakultete. Dabar pensininkas.

2.2. JAVITA EMILIJA STRAZDIENĖ

Javita Emilija Strazdienė (Mockutė) gimė 1937-03-10 Palangos mieste darbininkų šeimoje. Tėvas Steponas Mockus miręs 1968 m., motina Emilija Mockienė mirusi 1990 m.

1942 m. pradėjo lankyti Palangos vidurinę mokyklą ir 1946 m. įstojo į Palangos gimnazijos I-ją klasę. 1954 m. baigė Palangos vidurinę mokyklą ir tais pačiais metais įstojo į Kauno Politechnikos instituto Cheminės technologijos fakultetą, pasirinkdama stiklo technologijos specialybę. 1959 m., apgynus diplominį projektą, jai buvo suteikta inžinieriaus technologo kvalifikacija.

1956 m. ištėkėjo už Kazio Strazdo. 1957 m. gimė sūnus Saulius, 1961 m. duktė Aušrelė. Abu baigė Kauno politechnikos institutą. Sūnus pasirinko inžinieriaus santechniką, o duktė, kaip ir abu tėvai, stiklo technologo specialybę.

1959 m. pagal paskyrimą J. E. Strazdienė pradėjo dirbti stiklo fabrike „Aleksotas“ ir dirbo jame iki 1999 m įvairiose pareigose: 1959–1960 m. pamainos viršininke, 1960–1964 m. chemike-inžiniere, 1964–1965 m. rūšiavimo vyriausiąja meistre, 1965–1973 m. techninės kontrolės viršininke, 1973–1977 m. vyriausiąja technologe, 1977–1981 m. vyriausiojo inžinieriaus pavaduotoja, 1981–1987 m. fabriko vyriausiąja inžiniere, 1987–1990 m. vyr. inžinieriaus pavaduotoja, 1990–1998 m. direktore marketingui, 1993–1999 m. technikos direktoriaus pavaduotoja. Per šį laikotarpį fabrike buvo atliktos kelios rekonstrukcijos, pastatyti trys nauji cechai. Visuose fabriko išplėtimo darbuose ji aktyviai dalyvavo tiek projektuojant ir statant, tiek diegiant naują technologiją bei naujus gaminius.

Nuo 1967 m. šalia pagrindinio darbo vadovavo fabriko mokslinės techninės informacijos darbui, o nuo 1974 m. fabriko išradėjų ir racionalizatorių draugijos pirminei organizacijai. 1976 m. buvo išrinkta Kauno m. išradėjų ir racionalizatorių draugijos tarybos nare, o nuo 1977 m. ir šios draugijos prezidiumo nare. Aktyviai dalyvavo išradybinėje – racionalizatorinėje veikloje ir yra pateikusi per 60 racionalizacinių pasiūlymų, 2 išradimus. Dar būdama KPI studente studentų mokslinės draugijos veikloje darė stiklo įkrovos briketavimo bandymus (apie jų rezultatus skaitė pranešimą respublikinėje studentų mokslinėje konferencijoje) ir šiuos bandymus tęsė dirbdama fabrike, kurie 1990 m. kartu su bendraautoriais pripažinti išradimu (autorinis liudijimas Nr. 1751964). J. E. Strazdienė du kartus tapo Lietuvos moterų racionalizatorių laureate ir vieną kartą TSRS racionalizatorių konkurso laureate.

Visada domėjosi jaunų specialistų ruošimu. Nuo 1964 m. iki 1981 m. šalia pagrindinio darbo vadovavo studentų gamybinėms praktikoms bei Vilniaus Technologinio Technikumo diplomantų diplominiams darbams. Nuo 1978 m. iki 1998 m. pastoviai skiriama Vilniaus aukštesniosios technologijos mokyklos stiklo technologų diplominių projektų gynimo Valstybinės egzaminų komisijos pirmininke. 1988–1990 m. tris metus iš eilės buvo KTU cheminės technologijos specialybės diplominių projektų Valstybinės egzaminų komisijos pirmininke.

Nuo 1976 m., įkūrus Kauno Stepo Žuko vardo taikomosios dailės technikume (dabar Kauno Kolegijos J. Vienožinskio menų fakultetas) stiklo specialybę, šalia pagrindinio darbo pradėjo dirbti antraeilėse pareigose, o nuo 1998 m. etatinės dėstytojos pareigose ir dėstė dekoratyvinio stiklo technologijos, vitražo ir moliravimo technologijos disciplinas. Jai dėstant šią mokyklą baigė 202 meninio stiklo specialistai. 39 buvę studentai baigė aukštąsias dailės studijas.

Dirbdama gamybinį ir pedagoginį darbą kartu su bendraautoriumi išvertė iš rusų kalbos aukštųjų dailės mokyklų studentams skirtą vadovėlį „Dailiųjų stiklo dirbinių gamyba“, kuriuo naudojasi ne tik studentai, bet ir dirbantys stiklo dailininkai bei darbuotojai. Iš viso spaudoje paskelbė per 10 įvairių mokslinių straipsnių, paruošė nemažai metodinės medžiagos stiklo fabriko dirbančiųjų kvalifikacijai kelti.

2002 m. kartu su vyru K. Strazdu Molėtų rajone Balninkuose, padedant rėmėjams, įsteigė pirmąjį ir kol kas vienintelį Lietuvoje stiklo gaminių muziejų, parengė pirmąją muziejuje šiuo metu eksponuojamų daugiau kaip 370 Lietuvoje pagamintų įvairios paskirties stiklo dirbinių ekspoziciją ir visa tai padovanojo Molėtų krašto muziejui.

2002 m. padovanojo Lietuvos valstybiniam istorijos archyvu iš Peterburgo istorijos archyvo įsigytas XVII–XIX a. Kauno gubernijos fabrikų ir gamyklų žiniaraščių 77 fotokopijas.

2006 m. Molėtų rajone, Balninkuose kartu su savo vyru K. Strazdu įkūrė partizanų muziejų. Jo eksponatai padovanoti Molėtų krašto muziejui.

1999 m. baigė darbą AB stiklo fabrike „Aleksotas“, o 2010 m. ir pedagoginį darbą Kauno kolegijoje. Šiuo metu pensininkė.

Kazys Strazdas, Javita Emilija Strazdienė
Balninkų stiklo muziejaus eksponatų katalogas.

Kataloge pateikta Lietuvoje arba lietuvių pagamintų stiklo muziejuje eksponuojamų stiklo dirbinių bei gaminių eksponatų nuotraukos su jų aprašymu ir stiklo muziejaus įkūrėjų autobiografijos. Stiklo muziejuje lankytojai galės išsamiau susipažinti su XX a. ir XXI a. pirmame dešimtmetyje Lietuvoje arba lietuvių pagamintais buitinais, dailiaisiais, suvenyriniais ir kitais stiklo gaminiais.

Kazys Strazdas, Javita Emilija Strazdienė
Balninkų stiklo muziejaus eksponatų katalogas.
Redagavo Viktorija Kazlienė
2015-03-26. 3,75 apsk. leid. 1. Tiražas 10 egz.